

Ceny Nakladatelství Academia za rok 2013

Dne 20. března 2014 proběhlo v budově Akademie věd České republiky na Národní třídě v Praze slavnostní vyhlášení 6. ročníku cen Nakladatelství Academia a 2. ročníku studentské soutěže Nakladatelství Academia. Do první jmenované soutěže bylo přihlášeno celkem 42 publikací vydaných v r. 2013. Mezi nominovanými knižními tituly byly zastoupeny také publikace nakladatelství *Filosofia* (Filosofický ústav AV ČR, v. v. i.) a *Entomologického ústavu BC AV ČR, v. v. i.* Do studentské soutěže se zapojilo 58 autorů diplomových prací, ze kterých porota složená z 21 členů vybírala ty nejvhodnější pro vydání v knižní formě. Rukopisy byly rozděleny do tří kategorií: *Vědy o živé přírodě a chemické vědy*, *Vědy o neživé přírodě a Humanitní a společenské vědy*. Během vyhlášení letošních cen proběhlo zároveň předání knižního výtisku studentské práce vítězům předchozího prvního ročníku soutěže (viz *Živa* 2013, 3: XLV–XLVII).

Ceny Nakladatelství Academia

Přihlášené publikace hodnotila v rámci dále uvedených 7 kategorií osmičlenná odborná porota v čele s prof. RNDr. Ivo Krausem, DrSc., FEng., dr. h. c.

● Původní vědecká nebo populárně naučná práce

V této kategorii porota vybrala knihu Jana Žďárka *Hmyzí rodiny a státy*, která vyšla v Nakladatelství Academia v edici *Mimo – přírodní vědy*.

● Překlad vědecké nebo populárně naučné práce

Ocenění získal Zdeněk Žáček za překlad titulu *Od neuronu k mozku* (edice *Mimo – přírodní vědy*). Anglický originál sepsal John G. Nicholls a kolektiv spoluautorů.

● Slovník nebo encyklopedická publikace

Vítězem kategorie se stal Zbyněk Roček, autor titulu *Kronika zoologického poznávání* (edice *Historie*; viz recenze na knihu v *Živě* 2013, 6: CXXVIII–CXXIX).

● Výtvarné zpracování publikace

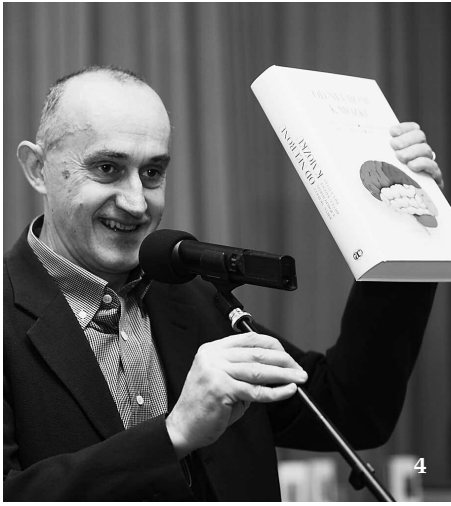
Ocenění převzal Jan Franta za grafickou úpravu monografie *Antarktida* od Pavla Proška a spoluautorů (edice *Mimo – přírodní vědy*).

● Další vyhlášená ocenění

Cenu poroty za výjimečný titul získal Jiří Padevět za knihu *Průvodce protektorátní Prahou* (edice *Průvodce*). Tato publikace se stala i vítěznou v kategorii *Cena za nejprodávanější titul r. 2013 v knihkupectvích Academia*.

- 1 Vyhlášení Cen Nakladatelství Academia se konalo v sídle Akademie věd ČR na Národní třídě v Praze.
- 2 Jan Žďárek (vlevo), autor knihy *Hmyzí rodiny a státy*, která zvítězila v kategorii původní vědecká nebo populárně naučná práce a stala se také *Knihou roku 2013* (viz str. 78 tohoto čísla *Živy*). První ocenění předal člen Akademické rady a předseda Rady pro popularizaci vědy AV ČR Pavel Janoušek.
- 3 Slavnostním dopolednem provázal přítomné autory a hosty ředitel Nakladatelství Academia Jiří Padevět. Na snímku s místopředsedou Akademické rady AV ČR Pavlem Baranem (vpravo)

4 Ocenění za překlad vědecké nebo populárně naučné práce získal Zdeněk Žáček za publikaci Od neuronu k mozku J. G. Nichollse a spoluautorů. Cenu předával P. Baran (na snímku).

5 Titul vybraný porotou jako výjimečný představil Lubomír Hrouda.

6 a 7 Předseda Akademie věd ČR Jiří Drahoš vyhlásil vítěze v kategorii Kniha roku 2013 (obr. 6) – ocenění od něj převzal Jan Žďárek (obr. 7).

8 Jiří Padevět obdržel z rukou L. Hroudy Cenu poroty za publikaci Průvodce protektorátní Prahou, která je také nejprodávanejším titulem r. 2013 v knihkupectví Academia. Druhé ocenění předala Šárka Hakenová.

9 Jan Franta převzal cenu za výtvarné zpracování knihy Antarktida kolektivu autorů vedeného Pavlem Proškem.

10 Ve Studentské soutěži Nakladatelství Academia v kategorii Vědy o živé přírodě a chemické vědy porota vybrala diplomovou práci Jana Tomana.

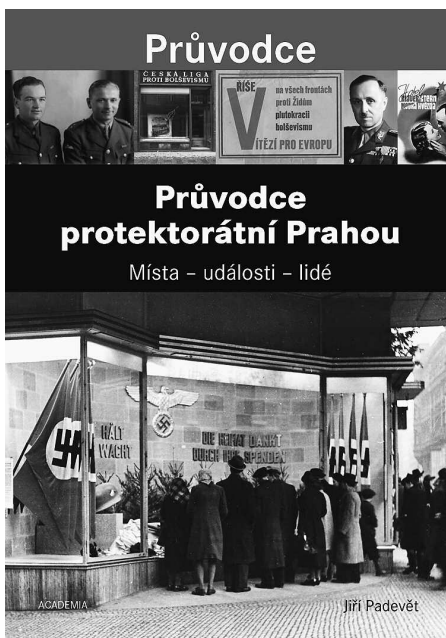
11 Výsledek soutěže v kategorii Vědy o neživé přírodě oznámil Ivo Kraus.

12 Josef Chrást, laureát kategorie Vědy o neživé přírodě

13 Blanka Jedličková, autorka vítězné práce v kategorii Humanitní a společenské vědy, s Evou Semotanovou (vlevo)

14 Pavel Vaško oceněný v 1. ročníku studentské soutěže převzal knižní publikaci své diplomové práce. Snímky L. Svobody, Archiv SSČ AV ČR, v. v. i.

15 Průvodce protektorátní Prahou Jiřího Padevěta získal 8. dubna 2014 také knižní ceny Litera za literaturu faktu a Magnesia Litera Kniha roku.

Knihou roku se vždy stává titul, kterému porotci udělili v rámci kategorií nejvíce hlasů. Za r. 2013 dostala toto ocenění obsáhlá a fotografiemi bohatě vybavená monografie o společenském hmyzu od Jana Žďárka Hmyzí rodiny a státy.

Studentská soutěž Nakladatelství Academia

Vítězové loňského prvního ročníku soutěže převzali vytištěné publikace vycházející z jejich oceněných diplomových prací. V kategorii Vědy o živé přírodě

a chemické vědy si knihu Fenomén symbiózy jako model pro novou biologii odnesl Josef Lhotský. Vítěz kategorie Vědy o neživé přírodě Jakub Višňák obdržel publikaci Kvantové chemické algoritmy pro kvantové počítače a Pavel Vaško, laureát kategorie Humanitní a společenské vědy, knihu Profesor Václav Vojtíšek: archi-vářem od monarchie po socialismus.

Laureáti letošní Studentské soutěže Nakladatelství Academia

Odborná porota hodnotila přihlášené diplomové práce po stránce faktické správnosti i z hlediska čtivosti a schopnosti upoutat čtenáře. Ve třech kategoriích pak vybrala nejvhodnější kandidáty pro publikování práce v knižní podobě Nakladatelství Academia.

● Vědy o živé přírodě a chemické vědy

Vítězem se stal Mgr. Jan Toman s prací Role ekologických faktorů při udržování sexuality (diplomová práce vznikla na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze).

● Vědy o neživé přírodě

V této kategorii zvítězil Mgr. Josef Chrást (Přírodovědecká fakulta UK v Praze), autor diplomové práce Vlivy a recepce starších i soudobých kartografických děl v dílech kartografů 16.–18. stol.

● Humanitní a společenské vědy

Porota vybrala práci Mgr. Blanky Jedličkové Ženy na rozcestí – komparace ženských osobností okolo divadla 1939–1945 (Filozofická fakulta Univerzity Pardubice).

Spoluorganizátoři podle informací prezidenta organizačního výboru prof. Václava Hypši, proděkana PŘF JU pro rozvoj a vnější vztahy, také chystají účastníkům v rámci doprovodného programu mimo jiné návštěvu grafitového dolu v Českém Krumlově a národní přírodní rezervace Vyšenské kopce.

Ve hře je opravdu hodně. Absolutní vítěz zamíří už v červenci 2014 na indonéský ostrov Bali, kde se jako člen českého reprezentačního týmu zúčastní jubilejní 25. mezinárodní biologické olympiády (www.ibo2014.org). Další adepti na členství v týmu následně projdou náročným sítím výběru. Lákavá je i nabídka děkanů fakult s biologickými obory na přijetí ke studiu bez přijímacích zkoušek, nebo výrazné zvýhodnění v přijímacím řízení. V této souvislosti připomeňme rozvojový program Excelence středních škol, který umožňuje finančně podpořit pedagogy, jejichž žáci uspěli v krajských, ústředních a mezinárodních soutěžích; čtvrtý ročník vyhlásilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v lednu 2014.

Záštitu nad letošním ústředním kolem Biologické olympiády převzal primátor statutárního města České Budějovice Juraj Thoma, rektor Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích prof. Libor Grubhofer a zástupce generálního ředitele Generálního ředitelství pro zdraví a ochranu spotřebitele Evropské komise Ladislav Miko.

Helena Božková

Talentovaní biologové se utkají v jihočeské metropoli – tématem je komunikace

Jak pravidelní čtenáři Živy jistě vědí, Biologická olympiáda (BiO) je soutěž ve znalostech z přírodopisu a z biologie určená žákům základních a středních škol. Každoročně ji vyhláší Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a organizačním zajištěním je pověřena Česká zemědělská univerzita v Praze. Odborným garantem a řídicím orgánem soutěže je Ústřední komise BiO (www.biologicaolympiada.cz). Letošní 48. ročník biologické olympiády vyvrcholí ve dnech 22.–26. dubna 2014 na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích (JU). Nejúspěšnější středoškoláci změří své síly v republikovém finále, při němž zúročí dosavadní vědomosti a dovednosti z mnoha biologických oborů.

Autorské týmy BiO prosluly svou invencí a kreativitou. Pro tento ročník připravily úlohy na téma naší doby – komunikace. „Informační tok rozhodně není žádnou výsadou lidské společnosti,“ dodávají ovšem. Nabitý soutěžní program rozložený do několika dní kombinuje teo-

rii s praxí a je koncipován tak, aby umožnil detailně prověřit kvalitu biologických znalostí, zájem i tvořivý přístup soutěžících. Nebudou chybět tradiční disciplíny zahrnující určování přírodnin a simulaci práce terénního biologa, hloubkové testování vědomostí, laboratorní úlohy s využitím nejmodernější techniky, ani populární autorská řešení. Podle mínění vedoucího týmu autorů Vojtecha Baláže z Fakulty veterinární hygieny a ekologie Veterinární a farmaceutické univerzity v Brně je rozhodně nač se těšit.

Prostory pro soutěžní část poskytnou Fakulta rybnářství a ochrany vod JU ve zrekonstruovaném objektu historického mlýna v Mezinárodním environmentálním vzdělávacím, poradenském a informačním středisku ochrany vod ve Vodňanech a Přírodovědecká fakulta JU na svých nově zbudovaných pracovištích přímo v Českých Budějovicích. Kampus nabízí moderní, špičkově vybavené učebny a laboratoře a poskytuje příjemné zázemí.

